

JULIJ
16 S. Karmela M.B.
17 N. e. pobnik.
18 P. Kamili
19 T. Vincencij Pav.
20 S. Elia
21 C. Viktor
22 P. Marija Magd.
23 S. Apclinar
24 N. 7. pobnik.
25 F. Jakob
26 T. Ana
27 S. Kristof. muč.
28 C. Janez Kolum.
29 P. Marta
30 S. Julita
31 N. 8. pobnik.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Gesto: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 143.

CHICAGO, ILL., TOREK, 26. JULIJA — TUESDAY, JULY 26, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Boljši časi na vidiku - Stavka v No. Chicagi končana

Triindvajset vodilnih gospodarskih strokovnjakov napoveduje boljšo bodočnost in boljše čase Združenim državam. — Poživiljenje v industriji vseh vrst in podvig gospodarstva se prične v kratkem dvigati in bo nadaljevalo.

New York, N. Y. — Na razna uganjanja in vprašanja, se li bodo delavske in gospodarske razmere kaj spremenile v Združenih državah, ali bo gospodarski zastoj, ki so mu dali ime "recesija", še nadalje trajal, je te dni podalo važno in pomembno izjavo triindvajset vodilnih ameriških ekonomistov. So to sami večji gospodarski strokovnjaki, ki so ugotovili svoja mnenja, na podlagi dogodkov v svetovni, na podlagi vedno večjih zahtev po blagu in izdelkih in pa po obetajočih novih vidikih, ki morajo prinesiti poživiljenje in novo življenje v industrijo in gospodarstvo.

Mnenja nekaterih teh strokovnjakov se tu in tam razlikujejo z ozirom na to, kako dolgo bo tako poživiljenje obrata trajalo in kako daleč bodo ti uspehi segali. So pa vsi edini v tem, da v prihodnjih mesecih začne obrat navzgor in da bo dežela imela boljše čase. Pričakujejo, da bomo imeli tekom zadnjih treh mesecev v letu prav živahen obrat v industriji in trgovini. Tok tega poživiljenja bo šel dalje v prihodnje leto in nekateri izmed strokovnjakov napovedujejo, da bomo imeli prihodnje leto celo pravi "boom", ki bo visoko dvignil cene in plače.

Sedanji zastoj se vleče največ radi sestavljanja inventarjev, mnogo tudi radi visokih davkov, radi zniževanja plač, radi česar nastajajo spori med delavci in delodajalci. Toda polagoma se bo uredilo tudi to, da se bodo tudi take težave sistematično in hitro reševale.

Dal Bog, da bi se ta prerokovanja strokovnjakov tudi uresničila, ker nesrečna brezposelnost premože že dolgo tlačiti.

NAČELNIK REPUBLIKANSKE STRANKE NAPAČA DEMOKRATE

Washington, D. C. — John Hamilton, predsednik republikanskega narodnega odbora je objavil koncem zadnjega tedna vest, da Hopkins upravitelj WPA. ustanove dela rekelo za Predsednika Roosevelta za tretji termin. Ker je večina ameriškega delavstva na reliefni listi, je izjavil Hamilton, da bi sigurno 90% za Roosevelta kakor je to bilo nekje povdaril Hopkins. Na ta način izjavlja Hamilton dalje, se bo skušala demokratska administracija trajno obdržati v vladnem sedlu.

ŠE IMAJO UPANJE

Kopenhagen, Danska. — Zunanji ministri sedmih držav Danske, Nizozemske, Finske, Norveške, Švedske, Belgije in Luksemburga so se sestali na posvetovalnem, kaka stališča naj zavzamejo do Lige narodov, ko se sestane letni zbor Lige. Pri vseni je to važna novica to, da se še dolo na svetu ljudje, ki imajo še kaj vere in upanja do Lige narodov.

USPEH VLADE

Delavci sprejeli znižanje plač; družba pa odstopi od postopanja proti delavcem.

North, Chicago, Ill. — Zveznemu posredovalcu v sporih med delodajalci in delavci Harryu Schecku se je posrečilo v soboto dovesti sporni stranki pri Chicago Hardware Foundry Co. do sporazuma. Posrečilo se mu je, da je potem, ko je pregledal poslovne knjige družbe uplival na zastopnike stavkarjev, da so ti pristali na znižanje plač in sicer se jim bo znižalo plače prvi teden, ko se vrnejo na delo 5%; z 1. avgustom pa še nadaljnjih 5%, kar bo skupaj 10% znižanje plač. V zameno je pa dobil od družbe zagotovilo, da bo ta opustila postopanje proti stavkarjem, pod pogojem, da Narodni delavski odbor umakne svoj priziv na vrhovno sodišče proti razsodbi lokalnega okrožnega zveznega prizivnega sodišča, ki je razsodilo zadnji petek proti stavkarjem, češ, da ima delodajalec vzrok za odpustitev delavca, če se ta lasti nepostavnim potom lastnino delodajalca, kar se je dogodilo tu v času sedenja stavke.

Na ta način je torej ta spor poravnal. Pri tej družbi je zaposlenih tudi več naših rojakov iz North Chicage in Waukegana.

REPUBLIKANSKI KANDIDAT GOVORIL O DELU

Golconda, Ill. — Potreba, da se poveča obrat, ne pa reliefno podpiranje, je glavno vprašanje sedanje dobe v Združenih državah, je izjavil Richard J. Lyons, republikanski kandidat za zveznega senatorja države Illinois. Navedel je statistične podatke o uvozu in izvozu, o produkciji, itd. ter dokazoval, kako leze pod sedanjo administracijo gospodarstvo te dežele rakovo pot. Obsojal je relief in izjavil, da kar delavci potrebujejo v tej deželi je delo, ne pa javno podporo. Lyons ima prav, ko pravi da brezposelnost potrebujejo dela. Nima pa prav in iskreno ni, ko pri svojem zabavljanju ne pove pravega zdravila proti brezposelnosti. Samo križirati in zabavljati je kaj lahka reč!

NEČLOVEŠKA MAČEHA

Elizabeth, N. J. — Mrs. Alice O. Whaley, po poklicu natakarka, je bila te dni obtožena, da je nečloveško ravnila s svojimi pastorki. Dvanajstletno pastorko Eleanor Whaley je prisilila, da je morala sedeti na vroči peči. Ostala dva manjša pastorka sta pa izpovedala na sodišču, da jih je pretepala z žarnim bičem in da je razbila na njih ročaj od pomivače. Sodišče je postavilo obtoženo mačeho pod \$1000 varščine, končna sodba pa še sledi.

Rev. John C. Smolej, umrl.

V soboto dne 23. julija je preminul v bolnišnici sv. Antona v Dodge City, Kansas, slovenski duhovnik, župnik v poklju, preč. g. John C. Smolej. Tako se glasi kratko poročilo. O pogrebu in drugem, ko gre ta številka v tisk nam ni znano.

Pokojni preč. g. John C. Smolej, se je rodil 30. januarja 1873 v Kranjski gori na Gorenjskem. V mašnika je bil posvečen v krški škofiji na Koroškem 19. julija 1896. Služboval je na raznih postajah. Leta 1897, je bil imenovan vojaškim kaplanom. Leta 1907, je odpotoval v Ameriko. Služboval je v West Allisu, Wis., Indianapolisu in v Pennsylvaniji med Nemci. Potem je vstopil v škofijo v Bismarck, N. D. Med vojno je bil par let urednik bivšega lista "Narodnega Vestnika". Pozneje je odšel zopet v dušnopastirstvo v North in South Dakoto, kjer je služboval na raznih župnijah do leta 1933. Potem je bil en čas v Chicagi, nekaj časa na obisku v starem kraju in zopet prišel nazaj. Zadnja leta se je zdravil v Pennsylvaniji, Colorado in Kansasu, kjer je zdaj končal svojo zemeljsko pot.

Pokojni je bil dolgoletni sodrnik našega lista in je pisal pridige za "Nedeljskega tovariša", zakar mu bodi Bog obilen plačnik. Vsem čitateljem priporočamo pokojnega gospoda v molitvi in blag spomin. Naj mu bo Bog obilno poplačal vse, kar je dobrega storil za svoj narod in za zveličanje duš sploh! R.I.P.

ANGLEŽI POSREDUJEJO

Želijo mirne in zadovoljive ureditve sudetskega vprašanja.

Praga, Čehoslovaška. — Angleški poslanik Basil Newton, je že drugič posetil zunanega ministra Hošča in zdi se, da urigira, da naj češka vlada čimprej predloži novi manjšinski zakon, da pride do ureditve sudetskega vprašanja. Zdi se, da je ta angleški pritisk pospešil Hitlerjev osebni zastopnik kapitan Wiedeman, ki se mudi v Londonu. Nemci nestrpno čakajo, kako daleč bo Češka šla s svojimi koncesijami sudetkim Nemcem, ki zahtevajo, kakor se čuje popolno samovlado. Na drugi strani se pa tudi Angliji mudi, da se to vprašanje čimprej likvidira, da se vzame Hitlerju iz rok vzrok za napad na Češko.

KADAR KOZLI ČUVAJO ZELNIK

Waukeesha, Wis. — Okrožni sodnik Jesse Earle iz Janesville je obsodil mestnega sodnika M. Evansa na dve letni ječo radi krive prisige. Razprava pred sodiščem kaže, da je mestni sodnik Evans krivo pričal pred poroto, ko je država uvedla preiskavo proti "slot mašinam", na katerih igrajo po gostilnah za denar. Evans je trdil, da stroji, katere je zaplenil šerif, so bili v njegovi posesti shranjeni. Proti dokazi so pa dokazali, da so se zaplenjeni stroji dajali nekemu Vogtu, ki razpečava po gostilnah stroje za igranje in da so jih našli po gotovih gostilnah. Evans pripada k La Folletovi stranki in je bil po njem tudi imenovan mestnim sodnikom.

Province town, Mass.

Državni departament države Massachusetts je pred par dni prepovedal filmske slike iz Španije, ki jih kažejo pod imenom "Spain in Flames". Urad za javno varnost je po-

ZOPET ENAJST UBITIH V PALESTINSKIH NE-MIRIH

Jeruzalem, Palestina. — Kakor kaže, ima oblast velike težave pri zatiranju in omejevanju izredov med Arabi in Zidi. V petek so Arabi zopet izvršili napad iz zasede na židovsko skupino, ki jo je spremljala židovska policija. V spopadu so obležali mrtvi 3 Židje in 8 Arabov. Napad se je dogodil na cesti med Jafo in Jeruzalemom.

PO KAT. SVETU

— London, Anglija. — V Walshinghamu, kjer se nahajala znamenita Marijina božja pot, se je letos zbralo kakih 10.000 angleške katoliške mladine, ki se je udeležila svečane procesije. Posebnost v tej procesiji je bila krasna svilnata zastava, ki so jo na roko naredile učence katoliškega zavoda v Chelsea na Angleškem.

VATIKAN CITY

Dne 13. novembra letos bo objavljeno ime redovne matere Franciške Cabrini, ki je umrla leta 1917 v Chicagi, kot proglašene blaženim. Takoj zatem se prične akcija za njeno kanonizacijo, da so jo potrdi in proglasi za svetnico. Mati Cabrini je ustanoviteljica reda misijonskih sester Presv. Srca. Večino svojega življenja je prebila v Ameriki.

Rim, Italija.

Sv. Oče Pij XI. je izjavil skupini francoskih redovnic, da nauk, ki ga skušajo uvesti nekateri voditelji o raznih narodnih in rodovih, kot da hočejo razdeliti ljudi v razna plemena Arijecev, Nordijcev, itd. je absurden. Ti nauki so v nasprotju z nauki Kristusove vere, ki uči, da smo vsi otroci božji, sinovi in hčere enega Očeta Boga, je povdaril sv. Oče.

dal izjavo, da je filmska igra

gola propaganda za komunizem in take ne more dovoliti, da bi se kazala v imenovani državi.

NOVO UPANJE KITAJCEV

Kitajci molijo, da bi se iz Rusko-japonskega konflikta razvila vojna.

Canton, Kitajska. — Ameriški poročevalci poročajo, da Kitajci na tihem molijo, da bi se iz obmejnega spora med Rusi in Japonci izcimila vojna. Tak spopad bi toliko hitreje upropastil Japonsko, ki že toliko let tako požrešno osvaja kitajsko zemljo, izjavljajo Kitajci. V južni Kitajski se tranira ravnokar pet milijonov mladih Kitajcev za vojno službo, izmed katerih je že pol milijona dovršilo traniranje in bodo odšli na fronto proti severu. Edino kar manjka Kitajcem je tehnično izurjenih častnikov in pa dobrih letalskih pilotov.

V PAR DNEH NI MOGOČE PROUČITI SOCIALNIH RAZMER

Stockholm, Švedska. — Proučevalna komisija predsednika Roosevelta, ki se je pred dvema tednoma podala v Švedijo, tam prouči dobro uspešajoče socialne razmere, se bo, kakor pravi poročilo po enotenskem bivanju v Švediji že vrnila domov. Vodilni švedski list "Svenska Dagbladet" piše o tej tako hitri in površni proučitvi: "Nemogoče je, da bi v tako kratkem času kdo proučil in spoznal sistem upravljanja socialnih ustanov. Treba je daljšega proučevanja in opazovanja." List dalje namiguje, "da ima ta obisk morda le političen namen, da bi Švedje v Ameriki pridobil za demokratsko stranko."

RELIFARJA OBDOJENA

Chicago, Ill. — El. Carter, zamorec in Geo. Younglove sta bila obdojena na zapor, ker sta na goljufiv način prejela relief. Prvega je sodišče obsodilo na šest mesecev zapora, drugega pa na tri mesečni zapor.

Iz Jugoslavije

Posledice strahovite toče, ki je na Štajerskem napravila velikansko škodo, katera znaša po približnih cenitvah nad deset milijonov dinarjev. — Usodna nesreča rudarja Šinkovca v Zagorju. — Druge novice.

Razdejanje na Bizeljskem

Brežice, 6. julija. — Strašno je razdejanje ki ga je napravila toča preteklo nedeljo, o kateri je bilo že zadnjič poročano. Kdor se je napotil sedaj po tej katastrofi od Brežic proti krajem v katerih je doma sloveči bizeljci, je bil priča pretresljivim prizorom. — Tukaj spodaj so ljudje z vso vneto na delu in spravljajo snopce bogate žetve, sadno drevje se šibi pod težo, na obrazih ljudi je veselje in radost. A, čim dalje stopaš proti hribom, katerih obronki so bili pred kratkim posuti z najbogatejšimi vinskih goricami, žalostnejša postaja slika. Kar je ostalo silovitemu naližu z viharjem, to je uničila strašna toča, kakoršne po svojem obsegu in strahoti najstarejši ljudje ne pomnijo. Že v brežiškem okraju so prizadete občine Zdolet, Sromlja, Pišce in Globoko, a najbolj Bizeljsko, ki tudi spada pod brežiški okraj. V šmarškem okraju sta pa najhujše trpela Sv. Peter pod Sv. gorami in Podsreda. V Pavlovi vasi so vinogradi, v katerih zaman iščeš krpicke zelenega listja, ali drobne jagode, ki bi še ostala na trti, vse je zbito v umazano zemljo in blato. — V Sromljah je potem, ko je toča nehala padati, neki kmet odnesel s svojega ognjišča celo košaro toče, ki je priropotala skozi dimnik v hišo. Pot skozi gozd iz Sromelj v Pišce, je vsa nastlana z listjem kot v jeseni, le zelena barva listja ti to dopoveduje, da je to divjalo strašno neurje. Žita so pa zbita v zemljo tako, da niti kositi ni kaj. Ob teh žitnih poljih se ustavljajo ljudje in nemo gledajo na to razdejanje. — Še huje je pa divjala toča na Bizeljskem. Že iz velike daljave je opaziti značilno barvo bizeljskih vinogradov. Prej lepi zeleni valoviti grički so vsi rujavji kot v zimi ali zgodnji pomladi, nikjer ni videti zelenja. Strahotna toča ne samo da je oklestila s trt vse listje in grozdje, tudi les je ves obtolčen in se še prihodnje leto ne bo popravi. Tam imajo posestniki vinograde, v katerih ne bodo pridelali niti kozarca vina, čeprav je njihov povprečni pridelek znašal letno do 1000 hl. Drugi nasadi so pa uničeni tako, da sploh ni mogoče razpoznati, kaj je poprej tam rastle. Vse kar je mogoče opaziti so v zemljo zbita stebila koruze, ki je zelo bogato obetala. In ljudje ta koruzna stebila vlečejo iz blatne, s potom in solzami tolikokrat prepojene zemlje, da vsaj nekaj poberejo od bogato obetajočega blagoslova in podajo živini vsaj še te zadnje ostanke. Prebivalstvo je do obupa potro, in stari očanci pravijo: "Kaj vino, samo da bi bil kruh!" — In najbolj žalostno v tej nesreči je dej-

stvo, da prebivalstvo ni še ničesar pospravilo od bogato obetajoče letine in tako je popolnoma vse uničeno. Uničena je seveda tudi vsa zelenjava, tako da ljudje v resnici nimajo kaj jesti. — Celotna škoda se cení nad 10 milijonov dinarjev.

Nesreča v rudniku

Zagorje, 8. julija. — Včeraj opoldne se je ponesrečil v rovu, kjer je spravljal jamski les v jasko s svojim sodelavcem, 45 letni rudar Ivan Šinkovec. Ko je bilo mehanično motovilo zaprto, je Šinkovec po nesreči padel na motovilo, katerega mehanizem se je sprožil in tako ga je motovilo z vso silo butnilo v trebuh. Odpeljali so ga v bolnico Bratovske skladišnice, kjer je kmalu podlegel poškodbam.

Nesreča s kolesom

V celjsko bolnico je bil pripeljan Matija Rakun, sin posestnika in lesnega trgovca iz Varpolja pri Rečici ob Savinji, ki je nekje v St. Janžu ob Paki padel s motornega kolesa in se nevarno pobil.

Smrtna kosa

V Leonišču v Ljubljani je umrl dne 8. julija g. Vinko Aljančič, župnik v Kredu pri Kobaridu. Rojen je bil leta 1890 v Kovorju na Gorenjskem, v ljudsko šolo je hodil v Trzin, gimnazijo je študiral v Kranju. Vstopil je v bogoslovje v Gorici in komaj teden pred izbruhom svetovne vojne je pel novo mašo. V Bovcu, kjer je bil za kaplana ga je doletela vojna z Italijo in od tam je pred groznim obstreljevanjem rešil Najsvetejše v Sočo, kjer je ostal z ondnotnimi dušmačini do konca svetovne vojne. Potem je bil v Bovcu za dekanjskega namestnika do leta 1921, ko je nastopil dušnopastirsko službo, v Kredu pri Kobaridu, dokler ni nevarno bolan prispel v Kranj in od tam v Leonišče, od kjer je odšel po svoje plačilo.

Huda nesreča

Ljubljanski mestni reševalci so pripeljali na kirurški oddelki ljubljanske bolnice 35 letnega delavca Vinka Likarja s Preserja. Zaposlen je bil na neki stavbi, pa mu je med delom padla ostra sekira na prsi, da mu je odprla ves prsni koš do pljuč.

Velika škoda

Iz Zagorja poročajo, da se je zadnji dan junija v Križah pri Jesenovem utrgal oblak in vtila se je taka ploha, da je vodovje odnašalo kamenje in zemljo ter razoralo občinsko cesto. Na njivah in travnikih je neurje napravilo silno škodo.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Brez naslova

Japonci so te dni na novo zapovedali evropskim vele-silam, da naj se umaknejo iz pokrajin po katerih divja vojna. Nevarnost postoji, da bi japonski letalci v zasledovanju Kitajcev pomotoma zamenjali bodisi ameriške, francoske ali angleške ladje, ali druge razne ustanove, ki jih vodijo Evropejci in bi na ta način prišlo do zapletljivega. Tega Japonci ne želijo, zato opozarjajo v naprej uradno, da naj se izpraznenje izvrši, ali pa Japonci ne morejo biti odgovorni za nikakršne poškodbe. Tako uradna Japonska. Kaki nameni pa tičijo za tem opozorilom, pa ve le Bog. V Šanghaju, kjer so izpraznili tujcem nekatere kraje, pravijo, da so iste japonske vojaške oblasti že utrdile in jih uporabljajo za obrambene in druge namene, ki služijo v korist Japonske in kakega govora, da bi te postojanke vrnilo tujcemskim državam ni, niti zdaj, niti ga ne bo pozneje. Isto želijo Japonci tudi v drugih krajih kitajskega obrežja. Znamenje je to, da Japonci želijo izriniti Evropejce z azijskega kontinenta z lepimi pretvezami. To dobroto bodo imeli zapadni Evropejci od Japonske, ker so jo zadnjih petdeset let tako vneto podpirali proti slovanski Rusiji. Kdor ne spregleda ob pravem času, zanj ni pomoči.

Čudno je res, da kadar katoliške dobrotelne organizacije izvajajo dobrotelna dela in pri tem ne izbirajo med onimi, ki so podpore potrebni, tedaj hvalijo katoliške ustanove Židje, protestanti in celo pripadniki raznih "izmov". Kadar pa gre za to, da bi katoličani dobili kako uslugo ali dobroto, so pa vsi ti drugoverci in pripadniki drugih prepričani tiho in ne zine nobeden nobene besede v prilog katoličanov. V državi New York je bila pred volilci ne dolgo tega predloga, ki naj določi, da naj država skrbi za prevoz šolske mladine do šol. Tudi šolarje katoliških šol naj bi se upoštevalo in jim dalo enako postrežbo, kakor se da šolarjem publičnih šol. Tega niso vključili, kljub temu da katoličani veliko pomagajo državi s tem, ker za vzgojo svoje mladine čisto sami skrbijo brez vsake pomoči od strani države. Kadar pa treba pomagati kakim drugim, pa katoličanov ne prezre ne Židje, ne protestanti in celo komunisti in socialisti se jim dobričajo. To seveda kadar potrebujejo od katoličanov kake pomoči. Čas je, da bi si katoličani to zapomnili.

Urednik Prosvete, ki se na smešne načine predstavlja za nekakega "doktorja vseznala", je te dni sedel na svojo tribuno in razlagal civilne svobodščine. "Vsak po svoje", bi rekel njegov kolega v Clevelandu, "piše in govori". Tako tudi urednik Prosvete. Razlagati svobodščine ima najmanj pravice tisti, ki prave svobodščine drugim ne prizna. Oh pravi med drugimi prav resno tudi to-le: "Demokracijo najboljše presodiš po tem, kako postopajo z manjšinami v tej ali oni deželi, je zapisal nekdo. Ako imajo manjšine iste civilne svobodščine, kakor večina, tedaj je v deželi demokracija..." — Podpišemo. Ampak obenem pa vprašamo sinešnega "doktor vseznala" pri Prosveti, da naj pove javno in odkrito, če njegova jednota deli tudi enake svobodščine in enako demokracijo ljudem drugega prepričanja, kakoršnega so njeni voditelji socialisti? Ali uživa pri njegovi jednoti in pr. član, ki je slučajno cerkveni odbornik, tudi iste pravice in iste svobodščine in isto demokracijo, kakor jo pa živa član, ki je priznan kot pravi socialist? Naj bo smešni "doktor vseznal", ki živi in biva v slavni napredni "Rdeči Purgariji" na Lawndale toliko prijazni in naj to enkrat jasno pojasni?

V ameriških političnih strankah, v kolikor iste pridejo v poštev glede njihovega upliva in velikosti je treba poudariti, da razven demokratske stranke, v kateri je pa treba zopet ločiti razne strankine grupe, nima nobena kakega res praktičnega in izvedljivega gospodarskega programa. Predsednik Roosevelt je doslej edini, ki ima pogum in odločnost pa tudi res vsaj deloma praktičen gospodarski program. V vrstah republikanske stranke ni nobenega programa in zgleda, da tudi nimajo nobenega odločnega moza, da bi ga postavili za predsedniškega kan-

didata. Može, kakor polkovnik Knox in drugi taki tipični morda pred dvajsetimi leti, ko so imela podjetja velike kupe rezerv, ko je bil svetovni trg odprt in ko stroji še niso imeli take veljave v industriji, kakor danes. Današnje razmere so pa čisto drugačne. Danes zahteva protekcije in pomoči od vlade tako delodajalec, kakor delavec. Vrtoglava gospodarska politika, v kateri si je lahko doslej pomagal vsak, kakor si je vedel in znal, ni več praktična. Gospodarstvo v takih razmerah mora biti kontrolirano, seveda pametno in razumno. Kontrole res nima nihče rad, vsak čuti da je na svobodi prikrajšan. Ampak kadar se kdo na neznanih potih izgubi, mu je potreben kašpot, da pride na pravo pot. Takih pravih kašpotov pa ameriške politične stranke nimajo mnogo. Za enkrat jih imajo zelo malo, če jih imajo sploh kaj. Morda se pojavi kak do volitev.

Senator Carter Glass je pred nedolгим povdaril: "Najlažje stvar na svetu je napraviti denar, ki sliši drugim. Biti pa mora to prijetno, če sodimo po onih, ki volijo za visoke državne izdatke."

KAJ NOVEGA NA CALUMETU IN OKOLICI

Calumet, Mich.

V kratkem bo imela naša slovenska cerkev sv. Jožeta novo streho. Odbor, ki je bil izbran v ta namen in kateremu načeljuje rojak, Joseph Stukel, ki ima mnogo izkušenj pri takih stvarih, se je pogodil z firmo iz Milwaukee, katera izdeluje bakrene strešnike, in katera je prevzela to delo. Prvotno so mislili, pokriti cerkev z asfalt strešniki, toda ker cena ni bila mnogo višja, so končno odločili isto pokriti z bakrom, kateri je seveda najbolj in najtrpežljivejši. Dasi živimo v bakreni okolici, kjer bi človek pričakoval, da bo videl več streh iz bakra, vendar bo slovenska cerkev prvo večje poslopje v tukajšnji okolici, ki bo pokrito z bakrom ter bo mogoče tudi prva slovenska cerkev v Ameriki, ki se bo lahko ponasala s tako streho. Odbor se obrača na vse farane, da sedaj po svoji zmocnosti darujejo v ta namen, ker delo bo treba plačati ko bo zgotovljeno ter bo tudi v ponos tukajšnji slovenski župniji.

V nedeljo 10. julija zjutraj so prišli na Calumet iz Pittsburgha, Pa., Mr. Ivan Butkovich, glavni predsednik, Mr. Bozo Jonić, glavni tajnik, Mr. Peter Muselin ter Mr. George Sankovich, člana nadzornega odbora Hrvatske Bratske Zajednice, v svrhu, da se sestanejo z združenim odborom Slovensko-Hrvatske Zveze ter naredijo načrt za nadaljnjo akcijo za združenje obeh organizacij. Na kolodvoru se je zbralo veliko število Slovencev in Hrvatov, da sprejmejo goste, kateri so bili videti zelo zadovoljni nad lepim sprejemom. Popoldne so ogledovali okolico in bližnje letovinke, zvečer se je pa vršil v mestni dvorani velik shod, na katerem so nastopili v katkih govorih, nakar je Mr. Butkovich kazal premikajoče slike iz Jugoslavije, katere je povzel v

stari domovini, ob priliki obiska HBZ. lanske leto. Shod je bil dobro posečen in zanimiv. V ponedeljek so se pa zbrali v glavnem uradu SHZ., kjer sta oba odbora razpravljala kaki pogoji bi bili najzadovoljivši za članstvo.

V petek 8. julija je umrl v Mayo zavodu, Rochester, Minn., mladi, 17 let stari, Robert Strucel, sin Mr. in Mrs. Mike Strucel, klerka mesta Calumeta. Smrt mladega rojaka je hudo prizadela družino in njegove številne sorodnike in znance. Mladenič je že dalje časa bolehal na srčni napaki, toda zadnje tedne se mu je bolezen znatno poslabšala tako, da so sklenili iti z njim v Mayo zavod, upajoč, da mu bodo tam nudili pomoč, katera je pa prišla prepozno. Truplo je bilo prepeljano v Calumet, kjer se je vršil pogreb v torko zjutraj iz cerkve sv. Jožeta na Lake View pokopališče. Potrtim staršem izrekamo naše iskreno sočutje.

V torek zvečer, 5. julija, je umrl na Tamaracku poznani stari naseljenec, Slovenec, John Medved. Pokojni, ki je bil 71 let star, je bil rojen v stari domovini leta 1867. te je prišel na Calumet pred 49. leti, kjer je od tedaj neprestano bival. Skoraj ves čas je delal v rudnikih. Pred nekaj leti je dobil penzijo ter delo opustil. Poleg potrte so-proge zapuščal tudi pet sinov in eno hčer in sicer: John, Joseph, Martin in Frank, ki žive v Detroitu, ter Anthony in Anna, ki stanujeta na domu. Bil je član društva sv. Jožeta, št. 1. SHZ. ter društva sv. Petra, št. 30 KSKJ., katerih člani so ga spremljali k večnemu počitku. Pogreb se je vršil v soboto zjutraj iz cerkve sv. Jožeta in od tam na Lake View pokopališče. Žalujemo družini izrekamo naše iskreno sočutje.

Iz Butte, Mont. so prišli pred kratkim na obisk bivši Calumetčani, John Kovačič, njegova so-proga, sin in hči. John, kateri

je pred mnogimi leti živel tukaj, je odpotoval v Montano leta 1912 in sedaj je bilo prvič, da je s svojo družino posevil svoje stare prijatelje in znance. Za časa tukajšnjega bivanja so se postavili pri Mr. in Mrs. Joseph Srebrnaku, s katerimi so si stari znanci. V ponedeljek 11. julija so zopet odpotovali nazaj.

Enajst calumetskih mladih fantov je bilo zadnji teden aretiranih radi kraje in uloma, med njimi štiri Slovenci in Hrvati; ostali so večinoma Finci. Ze od meseca marca so se pojavljali ulomi v razne trgovine in pri-vatne hiše, toda vlomilci so bili kaj prefrigani, ker so znali zakriti svoj sled. Vendar nič ni tako skrito, da bi kdaj ne postalo očito, pravi stari pregovor in tudi ti tički so končno padli v roke pravice. Ti mladi tički so večkrat odpeljali kak avtomobil, brez dovoljenja lastnika, katere so potem oblasti našle v kakem zapuščenem delu okraja. Žalostno, da moramo v listih čitati tudi imena naših fantov, ki so se udeleževali teh pustolovščin. Vsi, razun enega, ki je še premlad, se bodo morali zagovarjati na okrožnem sodišču.

Kandidati za okrajne urade so se začeli oglašati. Štirje so se že izrazili, da bodo kandidirali za šerifa Houghton okraja na republikanskem tiketu in gotovo se jih bo v kratkem oglasilo še več. Pri primarnih volitvah v mesecu septembru ne bodo morali volilci več povedati, katere stranke tiktet hočejo, ampak bodo prejeli glasovnice vseh strank, katere bodo imele svoje kandidate. Volilce bo moral voliti seveda samo na eni glasovnici, katero bo moral zviti posebej. Nato bo zvil ostale glasovnice skupaj ter vse skupaj oddal klerku potem, ko mu bo povedal, katero glasovnico je volil. Klerk bo potem tisto glasovnico vrnil v eno škatljo, ostale pa v drugo in na ta način ne bo noben vedel za katero stranko ste volili. Dosedaj je bilo radi tega veliko nezadovoljnosti, ker so morali volilci povedati h kateri stranki pripadajo.

Kakor je videti, je šala pri kraju. Na Calumetu bomo res v kratkem dobili novo pošto poslopje. Tukajšnji pogrebni, Urban Ryan, ki ima na zemljišču, kjer bo stala pošta, garažo, je dobil od vlade obvestilo, da isto nemudoma premosti drugam, ker se bo dotično zemljišče potrebovalo za zgradbo. To je torko gotovo znamenje, da se bo začela pošta graditi v kratkem.

Calumetski šolski odbor je zadnji teden izdal svoje letno poročilo iz katerega je razvidno, da je obiskovalo šolo v zadnjem šolskem letu 150 manj otrok kot leto prej. Število učiteljev skozi leto je bilo 85 v primeri z 90 leto prej. Katoliško šolo Srca Jezusovega je pa obiskovalo v istem času 375 otrok, kar znaša skupno število vseh: 3,048. Izmed teh je bilo 1,345 dečkov in 1,703 deklic.

Iz Washingtona je zadnji teden došlo poročilo, da je vlada kupila od Calumet in Hecla družbe 750,000 funtov bakra, po 9.90 centov funt, kar znaša skupaj \$74,437.50. Ta baker je na-

menjen za mornarico, ker bo vlada zgradila v prihodnjih par letih več novih bojnih ladij. Cena bakra na trgu je sedaj 9.75 centa funt, toraj je Calumet in Hecla prejela za spoznanje večjo ceno.

Ta teden imamo na Calumetu konvencijo ameriške legije iz Gorenjega Michigana. Mesto se je pripravilo za njihov sprejem, ker je znano, da so legionarji fini dečki, ki imajo radi "good time" in zato puste tudi precej denarja v mestu. Konvencija se vrši tri dni in sicer 29., 30. in 31. julija. Za to slavnost pride na Calumet tudi komandant cele ameriške legije, Daniel J. Dougherty, iz Woburn, Mass.

J. Č.
— Po "Jugoslav. Glasniku"
Glasilo Slov. hrv. zveze.

TO IN ONO

NAPREDNI NORVEŽANI

Letošnje poletje je dalo norveški državni železnici pobudo za uvedbo posebnih izletniških vlakov za fotoamaterje. Vlaki vozijo v najlepše pokrajine, kjer je obilica živali. V vagonih imajo posebne temnice, kjer amaterji lahko razvijejo plošče in filme še preden se pripeljejo na domačo postajo. Pravijo, da imajo ti vlaki veliko frekvenco.

NAJMODERNEJŠI LEDO-LOMILEC

Najnovejši ruski ledolomilec "Josef Stalin" je odrinil na poskusno vožnjo v Vzhodno morje. Ladja meri v dolžino 106 m, od-riva 11 tisoč ton vode ter ima tri parne kotle, ki razvijajo 10 tisoč k. s. Ladja v vsakem pogledu prekaša ledolomilec "Krasin", ki je bil doslej na prvem mestu med ruskimi ladjami te vrste.

TRAGIKA NA DNU MORJA

Grški listi opisujejo tragedijo, ki se je odigrala na dnu morja pri otoku Patmos. Nek nabiralec morskih gob se je spustil v potapljaški obleki v morje, kjer je srečal v globini 20 m velikan-sko pošast z lovskimi. Opijela se je nabirala gob z vsemi močmi. Nabiralec gob se je po dolgi in hudi borbi sicer rešil hobotnice, ko pa so ga potegnili kvišku je imel na telesu štirinajst ran. Zaradi velike izgube krvi je kmalu nato umrl.

NOVE ZNAMKE

Washington, D. C. — Poštni department je objavil vest, da z dnem 11. avgusta bodo izdane v prodaja nove 8 centne znamke, ki bodo nosile podobno Martina Van Burena.

— Seattle, Wash. — V britanski Kolumbiji v Canadi se gozdni požari še vedno širijo. Več, kakor 10,000 akrov gozdov je prizadetih od ognja, ki se ga gasilcem še ni posrečilo omajati. Nad 6000 ljudi, ki so zaposleni pri gašenju se trudi noč in dan, da zaustavi-jo širjenje ognja.

Tisti, ki imajo pod svojo streho druge liste, katoliških pa ne, niso zanesljivi katoličani.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Mr. Anton Okolish v Chicagu Chicago, Ill. — Mr. Anton Okolish, glavni urednik Jugoslovanske Katoliške Jednote, ki biva v Barbertonu, Ohio, se je zadnje dni mudil na polletnem zborovanju omenjene Jednote na Ely, Minnesota in na proslavi 40 letnice iste Jednote na Elyju. Med povračkom domov je obiskal tudi našega urednika, s katerim sta že stara znanca. — Mr. Okolishu hvala za prijateljski obisk!

Žalostna vest iz domovine Cleveland, O. — Jennie Demojzes je pred kratkim prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je v vasi Podgrad na Primorskem umrla sestra Ana Jagodnik, stara šele 44 let. Zapušča žalostnega soproga, šest otrok, mater, dve sstri in enega brata, tukaj v Ameriki pa že omenjeno sestro in več sorodnikov.

Huda prometna nesreča New York, N. Y. — Dva slovenska fanta sta se vozila z avtomobilom na deželo, na Kechil Mountain. Na potu sta prisledla še druga dva fanta in ko so bili nekako 100 milj od New Yorka, so zadeli v bus s tolikšno močjo, da so bili na mestu trije mrtvi, dva tuja in Slovenec Edi Rozman, star 24 let. — Slovenec William Jurkovich je pa hudo ranjen. — Pokojni Edi Rozman zapušča mater in dve sestri.

Tudi Slovenec obsojen Waukegan, North Chicago, Ill. — Pri stavki pri Chicago Hardware Foundry Co. v North Chicago, je bil med piketi tud Slovenec John Mah-nich, katerega je sodnik Ralph J. Dady obsodil na 20 dni zapora.

Kratke vesti iz Clevelanda Cleveland, O. — Nevarno je zbolel Martin Komočar in so ga morali odpeljati v mestno bolnico. — V Glenville bolnišnico je bila odpeljana Mrs. Katarina Lekson z East 173rd St. — Istotako se je moral po-dati v bolnico mladenič Albert Janc z East Park Drive, ki je na žalost kmalu nato umrl. — Umrla je tudi Mrs. Louise Champa, rojena Straus, po domače Grablevca, stara 53 let. Bila je vdova in zapuščala pet otrok. Doma je bila iz vasi Dobrnice, fara St. Vid na Dolenjskem, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki je bivala 33 let.

Cleveland, O. — Po dolgi bolezni je v Glenville bolnišnici umrl rojak Joseph Bartol, iz vasi Hrib, fara Loški potok na Dolenjskem. Star je bil 42 let. V Ameriko je prišel nekako pred 25 leti. Zapušča so-progo Mary, rojeno Kerne in dva sina; v Kanadi brata in v stari domovini dva brata in dve sestri.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(6)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan je šel na lov, ko ga je vidi on šel za divjak, ki so vleki jetnika s seboj in to je tudi storil. Da pa pokaže svojo moč kot gozdni vrag in da bi mu verjeli, je naglo ustrelil za njimi nekaj pše. Tega ni storil z namenom da bi katerega umoril, pač pa da bi jih bolj prestrašil.

Drugega mu ni kazalo, kot da je tu di on šel za divjak, ki so vleki jetnika s seboj in to je tudi storil. Da pa pokaže svojo moč kot gozdni vrag in da bi mu verjeli, je naglo ustrelil za njimi nekaj pše. Tega ni storil z namenom da bi katerega umoril, pač pa da bi jih bolj prestrašil.

Pšee ki jih je Tarzan streljal za divjaki, so dobro zadele in sicer v noge, ter tudi učinkovale, da so ti še hitreje bežali. Tarzan jim je sledil in kmalu so pribežali do visoke ograje, s katero je bilo ograjeno njihovo naselje. Bilo je tam precej koč, ki so bile vse okrogle, s kopasto streho.

Že takoj pri vratih so začeli pripovedovati poglavarji, kaj se jim je na poti, primerilo. Poglavar jim je začel pa govoriti: "Tisti gozdni vrag ni nič nasprotni našemu gozdnemu bogu. Pe-ljite jetnika v koco in dobro ga zredite. Njegova kri bo dala moči našemu bogu, da se bo boril proti gozdnemu vragu."

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost poletka, obveri jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

PETA NEDELJA V JULIJU

"Ne govori: grešil sem in kaj žalega se mi je pripetilo? Najvišji je namreč potrpečljiv povračevalec" (Sirah, 5, 4). Bog ne črti samo greha, temveč ga tudi kaznuje, sicer manj v času, tem bolj pa v večnosti. Bog je v vsem pravičen, da njegove pravice ne moreš zmeriti. Ali bi pa bil pravičen, ko bi prihranil enako usodo pravičnemu, ki je zvesto izpolnjeval njegove zapovedi, in onemu, ki je njegovo voljo zaničeval? V tem življenju se pa pogostoma grešniku bolje godi, kajti "krivični poganjajo kakor trava" (Ps. 92, 8). Bog mora toraj povrniti v življenju po smrti, drugače bi ne bil pravičen.

Svet, neskončno svet je Bog. To pomeni, da sovraži greh in ga mora neskončno sovražiti. Npopolnega ni na Bogu, niti pri sovraštvu do greha. On bi se pa z grehom igral, bi ga ne črtil resno, ako bi ga izdatno ne sovražil in se nad grešnikom ne masčeval. Sicer ljubi grešnika v

isti meri, v kateri sovraži greh, ampak ljubezen je mogoča le pri spokornem grešniku, ali vsaj dokler ima grešnik še časa, da se spokori. Nastopiti pa mora sovraštvo tudi do grešnika, če je ta zakrknjen in je mera milosti z izgubo časa izžrpana, da se grešnik ne vrne in ne more vrniti več nazaj na pot ljubezni.

Bog nam je dal svoje zapovedi in tirja od nas, da jih izpolnimo. Izpolnjevanje zakona božjega je namen tega zakona. Ali bi pa bila njegova volja pri zakonu resna, ko bi dopustili, da ljudje nekaznovano lahko prestopajo ta njegov zakon? Niti najmanj ne smeš dvomiti, da te zadene kazen božja, če grešiš predrzno, pa recimo, da se ti tu nič žalega ni zgodilo, ko si grešil, Bog namreč lahko dolgo "zakriva greh ljudi zaradi pokore" (Modr. 11, 24), in ker je vsemogočen, je tudi potrpečljiv. Ampak "nanaglama pride njegova jeza in ob času osvete te bo uničil" (Sirah, 5, 9).

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Poskus za finančno sanacijo občin v Istri

Finančni položaj velike večine istrskih občin kakor tudi raznih ustanov in zavodov, ki so bili z njimi v poslovnih zvezah, se je v zadnjem času tako poslabšal, da je nekaterim ustanovam, kakor puljski pokrajinski bolnišnici, in raznim kmečkim posojilnicam in hranilnicam grozila že najresnejša nevarnost. Njihove milijonske terjatve pri posameznih občinah so zamrzile. Zaradi tega so se ne le v kreditnem gospodarstvu, nego tudi že v običnem poslovnem življenju pokazale prve zle posledice, ki so prav resno ogrožale nadaljnji obstoj puljske bolnišnice, poslovanje pokrajinske uprave, puljske mestne hranilnice in drugih manjših zavodov.

S posredovanjem finančnega ministrstva so pokrajinske oblasti prizadele občinam sedaj izposlovala pri zavodu "Cassa Depositi e Prestiti" v Puljo posojila v skupnem znesku 17.220.600 lir, s katerimi bodo mogle takoj izplačati upniški ustanovam, zavodom in privatnikom del svojih dolgov. Na puljski prefekturi je denar upnikom že na razpolo. S temi transakcijami pa se je položaj prizadetih občin le toliko spremenil, da so jim bile določene za nova posojila nekoliko nižje obresti.

Izmed istrskih občin so bile le raška, brionska, herpelska in labinska gospodarsko tako močne, da jim ni bilo treba najeti posebnih posojil v svrhu odplačila svojih dolgov pri že omenjenih ustanovah in denarnih zavodih.

Strokovne nadaljevalne šole na Tržaškem

Pred kratkim se je v Trstu sestel pokrajinski konzorcij, ki vodi in financira vse strokovne in nadaljevalno šolstvo v tržaški pokrajini. Glede pouka so učenci in učenke na teh šolah podrejeni prosvetnemu ministrstvu za njih politično vzgojo pa vneto skrbe fašistične stranke. Po njihovem prizadevanju so postale tudi strokovne nadaljevalne šole eno najboljših orodij za fašistično vzgojo mladine, ki bi bila sicer, vsaj kolikor ni organizirana v fašističnih mladinskih društvih, prepuščena sama sebi ali pa celo izpostavljena drugim, v sedanjih okoliščinah nezaželenim in nedopuščenim

vplivom.

Zaradi tega je fašistična stranka posebno v tržaški in sosednjih pokrajinah tudi z vsemi silami podprla konzorcij, tako da je v zadnjih letih precej povečal število šol. Predsednik je v svojem poročilu na tej seji zares lahko opozoril na prav posebno uspešno delovanje konzorcija, ki so ga v finančnem pogledu poleg prosvetnega ministrstva izdatno podprla večja industrijska in kreditna podjetja ter razne ustanove v pokrajini, kakor tržaške ladjedelnice mestna hranilnica in pokrajinska uprava. Iz njegovega poročila posnemamo, da se je število nadaljevalnih šol za industrijske in obrtniške vajence v zadnjih 7 letih povečalo od 9 na 41. število učencev in učenk od 356 na 2512, število učiteljev od 29 na 157.

Na seji so poleg drugega sklenili podpreti akcijo za ustanovitev šole za kamnoseke v Repentaboru, kjer se je kamnolomska industrija v zadnjem času precej razvila. Jeseni nameravajo ustanoviti tudi več stalnih strokovnih tečajev v mestu in najbližjih okolici.

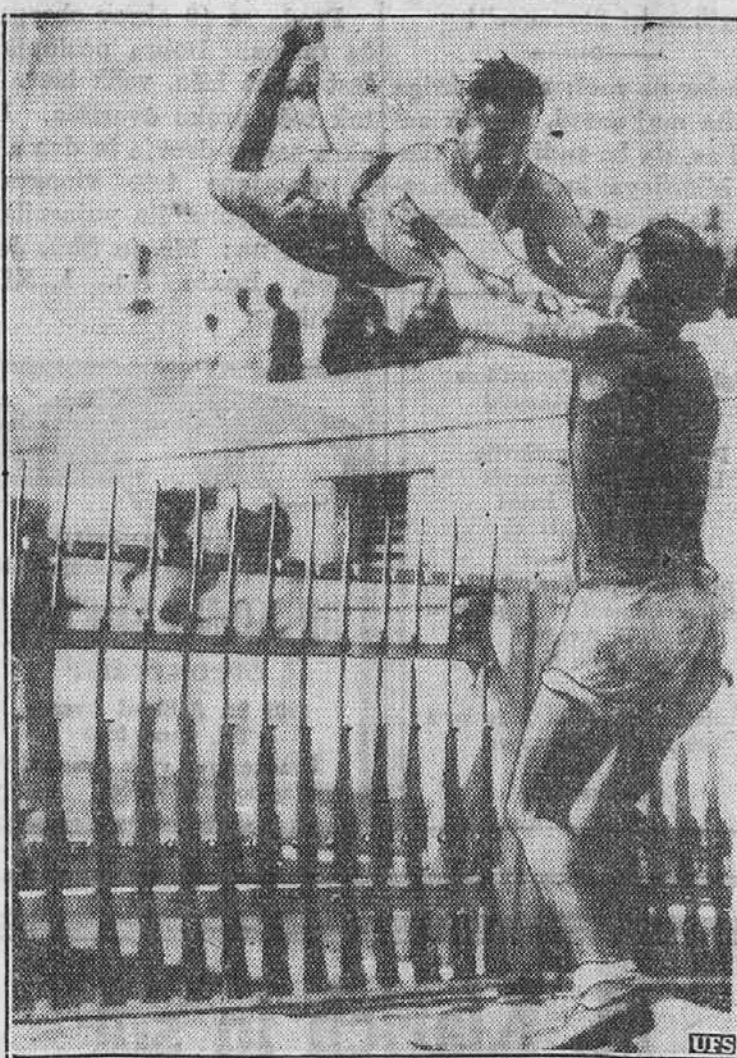
Nova maša v Dornbergu

Ljubka vipavska dežela, ki je dala letos pet novomašnikov, je praznovala novo mašo g. Jožefa Zovša v središču Spodnje Vipavske, v Dornbergu. Fantje so postavili novomašniku pet slavlolkov, dekleta so pa okusno opletla cerkev in zračni šotor za slavo. Novomašnika je spremljala v cerkev dekliška Marijina družba z zastavo ter truma uglednih občinarjev in odličnih gostov. Pri novi sv. maši je prepeval domači moški zbor, ki je dovršeno prednašal Huberjevo mašo. Prisrčni in jedrati govor stolnega vikarja dr. Močnika je vse globoko ganil. Med darovanjem je močno prepeval mešani zbor. Zvonovi so potrkovali, fantje veselo prepevali, veselje je odmevalo po čudovito lepih gričkah o Vipavi, oznanjač vsej Vipavski, da je Dornberg spet dal Cerkvi izbranega sina in ljudstvu duhovnega pastirja.

Letina

Pred tedni smo pisali, kako sta suša in zmrazil spravili poljske pridelke in sadje v vsej deželi v skrajno nevarnost. Mnogi so že obupali,

TAKO SE FAŠISTI TELOVADIJO

Ograjo naredeno iz pušk, ki ima jo nasajene bajonete in preko teh skačejo na način, da se zavijejo in jih drugi strani strežejo. Take poskuse vzpizirja fašistično vojaštvo pred Mussolinijem in fašističnimi mogotniki.

ker je kazalo res slabo. Močni in še pravočasni nalivi v maju in v začetku junija so pa položaj docela preokrenili. Sedaj se v vsej Julijski Krajini obeta še dobra letina. Zita so si opomogla in valove in zore, da jih je veselje gledati. Krompir in drugi poljski sadeži so v sijajnem stanju. Vinogradi cvetijo z bogatimi nastavki. Sadje ne kaže povsod enako; zgodnje je ponekod močno trpelo, vendar si je v celoti še razmeroma dobro opomoglo. Tudi travniki in senoži so se popravili. Prva košnja je bila sicer bolj pičla, upamo pa na prihodnjo, čeprav ne računamo na obilen pridelek. Za česnje je srednja letina. Zadnji, najboljši sad bo šele prišel na trg. Srednja tržna cena je ves čas nad L 1.50. Breskve so začele prihajati na trg. Lahko zaključimo; naš kmet je zopet vesel svoje ga polja in samo prosi, da bi ga Bog obvaroval pred poletnimi nesrečami.

Delo v dolini Soče

Izravnavanje, širjenje, asfaltiranje državne ceste od Kanala do Kobarida je v živem teku. Na stotine delavcev se trudi, da bi bila dela čimprej dovršena, ker je sedaj cesta ponekod vsa razkopana in težko porabna. Ubogi kolesarji in avtomobilisti, ki morajo po njej! — Pri podzemeljski električni centrali v Doblarju gre do dela h koncu. Samo ogromni jez pri Podselih zakasnuje izvršitev; ob njem bodo delavci še nekaj mesecev zaposleni. — Dela za druge elektrarno v Plavah hitro napredujejo. Rov, po katerem bodo speljali Sočo od Kanala v centralo v Plavah, pridno vrtajo in so vzdolž desnega brega že več sto metrov v zemlji.

Nesreča

V neki mehaniški delavnici v

Gorici se je pred kratkim pripetila huda nesreča. Neki delavec je v svoji neprevidnosti postavil kanto bencina v neposredno bližino peči, pri kateri sta bila prav tedaj zaposlena 29 letni Albert Turel iz Volčje Drage in 19 letni Friderik Mervin iz Šempasa. Neopazno se je bencin v kanti zaradi velike vročine vnel. Nastala je eksplozija, spričo katere sta bila oba mehanika smrtno nevarno poškodovana. Takoj so ju odpeljali v mestno bolnišnico a zdravniki si skorajda zama prizadevajo, da bi jima ohranili življenje.

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Razna javna dela so precej omilila brezposelnost. Mnogo, že dolgo brezposelnih delavcev je dobilo zdaj delo pri zidavi novih carinarnic v Svatnah in v Podgorjah, precej pa jih je tudi odšlo gradit ceste v Meljski in Zilski dolini. Začeli so graditi tudi cesto na Kot, kjer bodo izvedli tudi regulacijo potoka. Tudi z delom na carinarnici na Zvrhnih Bajtišah in v Selah so nedavno pričeli. Davčni urad v Rožku je bil razpuščen leta 1922 in so bile občine Loga vas, Kostanje in Vrba priključene davčni upravi v Celovcu S. 1. julijem pa so bile te občine dodeljene finančnemu uradu v Beljaku. V kratkem bo popravljena cesta skozi vas Šteben pri Globasnici. Bajle jo bodo tudi asfaltirali. Po večletnem delu bo ukročen tudi globaški hudournik. — V Borovljah so puškarji še vedno slabo zaposleni, čeprav se kaže pri vseh drugih podjetjih konjunktura. Lovski zakon v rajhu se razlikuje precej od bivšega avstrijskega in je deloma zelo strog. Lov je dražji in lovska karta sama stane štirikrat toliko. Zaradi tega marsikateri lovec čaka z naročilom, kar znatno

POPLAVE NA KITAJSKEM

Slika kaže poplavljen pokrajino, po kateri se je razlila voda Ru mene reke. Poplave so zaustavile japonsko prodiranje proti Hankovu, obenem pa tudi razdejale žel ezniške proge in ceste.

vpliva in puškarsko industrijo. Govorilo se je, da bo prišla komisija, ki bo pokupila vse puške, ki so odveč. Komisija iz Nemčije je res prišla, prvi se-

stane pa je ostal brez rezultata. Puškarji še vedno upajo na večja naročila iz Nemčije. — Fara Kamen slavi letos svoj 700 letnico.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Zastrupljene ribe

Kot je bilo poročano, so ljudje v Voglajni pri Celju opazili velike množine omamljenih rib, med katerimi so bile tudi mrtve, ki so plavale kar po vrhu vode. Ljudem, ki so hoteli poceni priti do ribje pečenke, je policija to zabranila. Na higijenskem zavodu v Ljubljani so ugotovili, da je zastrupila ribe modra galica, ki je zaradi rjakega defekta pritekla iz Westnove tovarne v Celju.

Nesrečen padec

V Klokočevniku pri Ločah je padla 30 letna dninarica Katarina Stramsakova in se nevarno pobila, da so jo morali odpeljati v celjsko bolnico. — V Sržovici pri Ponikvi se je pri padcu nevarno poškodovala 50 letna posestnikova žena Barbara Podkrajškova. Tudi ona je morala v celjsko bolnico.

Zaradi pesmi ga je ubil

V Tetovem se je nekega večera sprehajal mladi brivski pomočnik Sulejman Alilović in prepeval sam za se neko arijo, ki pa študentu Veselinu Trpeviču ni bila po všeči, zato je stopil k pevcu in mu velel, naj utihne. Pevce ga ni poslušal in to je Veselina tako ujezilo, da je skočil k Sulejmanu s kamnom in ga udaril za tilnik, da se je pevec zgrudil mrtev na tla.

Napaden

V ljubljansko bolnico je bil pripeljan 30 letni brezposelni monter Ivan Krek iz Podkone nad Trzicem, katerega so fantje v Trzicu napadli in mu je eden prizadejal več nevarnih sunkov z nožem v trebuh.

Domačija je zgorela

V Libelčah nad Prevaljami je ogenj uničil domačijo posestnika Rudolfa Mlačnika in mu napravil škode za več kot 40.000 dinarjev. Ogenj je nastal baje zaradi slabega dimnika.

Nesrečen padec

V mariborsko bolnico je bila pripeljana 50 letna posestnica Marija Pihlar od Sv. Ruperta. Posestnica je obrabila čresnje in tu je prišlo do nesreče da je padla pri tem delu na tla in se močno poškodovala. Zlomila si je roko in tudi na glavi je dobila močno poškodbo.

Tožba med "kofetarji"

Tvrški Franck in Kolinska, tako pročaajo iz Ljubljane, sta tožili več domačih pražarn, med njimi tudi družbo Commerce zaradi prodaje sladne kave "Slast", češ, da je to ne- lojalna konkurenca, ko družba Commerce daje z zavojem kave tudi skodelico. Okrožno sodišče je razsodilo, da ni to nič nelojalnega, medtem ko je

ZMerno pitje kave je NEŠKODLJIVO

Pred kratkim so v Berlinu zborovali farmakologi in med mnogimi predavanji je bilo tudi predavanje o kavi in kofeinu. O vplivu kave na človeško telo še vedno prevladuje nešteto mnenj. Nekateri trdijo, da je kava strup, drugi pa nasprotno. To je bil tudi naslov enemu predavanju. Profesor Straub je govoril o pomenu tega vprašanja ter poudarjal, da je že čas, da končno rešijo to vprašanje. Stoletja človek pravi, da je kava osvežujoča in poživljaljoča pijača, znano pa je tudi, da jo moramo piti zmerno, če hočemo, da bo ugodno vplivala na naš organizem. Ko so na fizikalno kemični način odstranili kofein iz kave, niso ugotovili samo odstotka kofeina v kavi, pač pa lažje dognali tudi vpliv kofeina na človeški organizem. Ker kava vsebuje kofein, s tem se ni rešeno, da je zdravju škodljiva. Kot pri vsaki hrani in vsakem pitju, tako tudi množina zaužite kave igra vlogo. Zmernost povsod, tako tudi tu, in škode ne bo nobene. Predavatelj navaja, kako so ljudje nedosledni. Kava zrna vsebujejo samo en odstotek kofeina in zaradi tega vpijejo vsi, češ, da je nezdrava. Čaj ima pa 2 odstotka kofeina in ni takega vpitja proti njemu. Kofein ima to posebno lastnost, da pospešuje tvornost.

Kava pospešuje možgansko delo. Razni poznavalci-znanstveniki kofeina trde isto, da zmerno pitje kave ni škodljivo. Dokazali so na raznih tabelah in statistikah vpliv te pijače na utrudljivost, kako ugodno upliva na hitro delo. Zlasti umski delavci radi pijejo kavo, saj jih osvežuje in jim daje silo za delo. Da bi kava zmanjševala človekovo delavnost, pa ne drži, saj vidimo sami na sebi, kako često kava vpliva na nas ugodno, zlasti če je človek pri težkem delu. Preganja nam spanec in često smo sveži dali ravno zaradi pitja kave.

Zidarska. — "Ti, Pepe, ali polir že ve, da se je ogródje okoli hiše podrla?"

Sodobno. — "Gospod knjigovodja, pod kaj ste knjižili vsoto, s katero je naš blagajnik pobegnil?"

"Pod tekoče izdatke".

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$ 10.00..... 420	\$ 57.00..... 1000
\$ 11.65..... 500	\$ 112.50..... 2000
\$ 23.00..... 1000	\$ 167.50..... 3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite\$ 10.85
Za \$ 25.00 pošljite\$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICHER
1849 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE V NOVI IZDAJI

\$1.25

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Stajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

Hektor je takrat prvič tulil. Sedaj se je drugič oglasil, ravno tako žalostno, zato so čutili, da jih zopet zadene nesreča.

— Mati, mene je strah! — je zašepetala Anica in se je tesno privila k materi.

Mati jo je pritisnila k sebi in jo pobozala po svetlih laseh.

— Ne boj se, saj si pri meni! — je dejala z mehkim, toda negotovim glasom.

Med tem je gazila v črni noči proti Kozarjevemu zavita moška postava. Bil je pismonoša. Pred enim letom se je boril s snegom in viharjem, sedaj pa je moral brodirati po blatu ves premočen od dežja in prezebel od vetra.

— Kako me sprejmejo? — si je mislil.

— Zopet smrtno poročilo.

— Hop! — spodrsnilo mu je in malo je manjkalo, da ni padel. — Nesrečno vreme!

— Ubogi ljudje — je nadaljeval svoje misli. — Že druga žrtev! — Težko mu je bilo pri srcu in usodno karto bi najraje raztrgal. Toda služba je zahtevala, da jo izroči. Po noči jo je nesel, kakor da bi ga bilo strah po dnevu raznašati tako žalostne vesti. Sicer pa med dnevom itak ni imel časa. Saj je ves dan pritiskal na kljuko ter izročal pisma in dopisnice. Tako se mu godi dan za dnem. Miru nikdar ni. Včasih ga pograbi nevolja in se jezi nad tolikim pisarjenjem. Ko pa pomisli, kako hudo je očeto in sinovom, če ne dobijo od domačih nobenega glasu in domačim, ako se v negotovosti tresejo za življenje svojih dragih, zopet udano pograbi uradni nahrbtnik in jo mahne proti trgu, da prevzame kup pisem in dopisnic, ki prinašajo veselje in žalost, smeh in jok.

V temi se je zasvetilo dvoje točk.

— No, hvala Bogu! — je vzdihnil pismonoša. — Nekaj korakov še, potem pa bo konec te nesrečne poti.

V tem trenutku mu je veter prinesel na uho pasje tuljenje. Obstal je in prisluhnil.

— Oh, že vedo, da pridem — je dejal ves žalosten sam pri sebi. Spomnil se je onega večera, ko je nesel poročilo o Martinovi smrti. Stresel se je. Saj take žalosti in obupa v življenju še ni videl ko takrat pri Kozarjevih. Jokati je moral, ko je videl veliko materino bol.

— Hektor zopet tuli. Uboga žival! Prvi je začutil nesrečo in že objokuje žrtev.

Zamišljeno je sklonil glavo in niti ni opazil, da je že pri hiši. Za las je manjkalo, da ni butnil v zid.

Pred vrati se je ustavil. Zbrati je hotel svoje misli. Ni vedel, kako bi naj začel, da bi domače pripravil na žalostno novico. Kar naravnost jim dopisnice ni maral izročiti.

Iz zamišljenosti ga je vzbudil Hektor. Neopaženo se je priplazil k vratom. Pismonoša je dobro poznal, zato ni lajal. Na pragu je obstal in začel žalostno cviliti.

— božjem imenu! — se je ojunčil pismonoša in pritisnil na kljuko. Vrata so bila zaklenjena. Potrkal je in čakal, da mu pridejo odpirati.

— Oh, je že tukaj! — je vzkliknila mati obupno, ko so v sobi slišali trkanje. — Marija, pomagaj!

Anica je zaihtela. Tresla se je od strahu. Na to sploh mislila ni, da bi šla od-

pirat.

Trkanje se je ponovilo. Oče je vstal. Z omahujočimi koraki je šepal iz sobe. V vežnih vratih je zaškripal ključ.

— Dober večer! — se je kmalu nato zaslislal glas pismonoše.

Sobna vrata so se odprla. Najprej je smuknil v sobo Hektor. Bil je ves premočen. Rep je stiskal med noge in gobec je vlekel skoro po tleh. Vlegel se je pod mizo in je začel žalostno cviliti. Jožefa je imel najraje. On ga je prinesel kot malo ščene. Igral se je z njim in skrbel zanj. Ko je odšel, je bilo vsega konec. Dolgo je jokal za njim. Naposled se je potolažil. Vsak dan je pričakoval, da se vrne. Sedaj je čutil, da ga ne bo več. Radi tega je žaloval.

Pismonoša je obstal pri vratih. Ob pogledu na mater in Anico mu je bilo jasno, da so ga že pričakovali. Hektor jim je že sporočil nesrečo. Počasi si je odpel premočeno suknjo in privlekel iz notranjega žepa dopisnico. Izročil jo je starki.

Mati je s trepetajočo roko segla po njej. Nekaj trenutkov je nepremično strmela v njo. Naenkrat ji je roka omahnila. Zaječala je in glava ji je omahnila na Aničino ramo.

— Mati, kaj vam je! — je zakričalo dekle in streslo mater, ki je slonela ob njej brez znaka življenja. — Oče, vodo! — se je obrnila k očetu, ko je videla, da se je mati onesvestila.

Starec je medtem zaprl vrata in se je hotel vnesti na prejšnje mesto. Ko je slišal Aničin glas, je pozabil na stare noge. Urno je drsel proti mizi, kjer je stal vrč v vodo. Pismonoša ga je prehitel.

Dolgo so se trudili, predno so starko vzbudili iz nezvesti. Dekle jo je močilo in klicalo. Oče in pismonoša sta ji pomagala.

Žena se je začudeno ozrla okrog, ko je po dolgem času odprla oči. Ni vedela, kaj se je zgodilo. Ko pa je zagledala pismonošo in dopisnico, se je zavedla položaja. Iz oči so ji zopet privrele solze.

Anica je žalostno gledala mater. Pričuden je ihtela. Po lepem, mlademu licu, s katerega je izginila vsa rdečica, so tekle solze. Objokavala je brata. In za Jakoba je jokala. Oh, če tudi o njem dobi kedaj tako sporočilo! Zgrozila se je ob tej misli. Saj si življenja ni mogla predstavljati brez njega.

Pismonoša je molče strmela v žalostni prizor. Nikdo se ni zmenil zanj. Ko da ga niti opazili niso. Tiho se je poslovil in odšel.

Nikdo mu ni odzdravil. Samo oče je dvignil glavo, ko so zaškripala vrata. Vstal je in šel zaklepat.

Nekako čez eno uro je zavladovala pri Kozarjevih tema. Prevelika je bila žalost in jih je popolnoma strla. Vlegli so se k počitku, da bi vsaj za nekaj ur pozabili na udarec, ki jih je zadel.

(Dalje prih.)

Ne reci jutri bom agitiral za "Am. Slovenca", ampak takoj danes pojdi in agitiraj in pridobi kakega svojega prijatelja, da se nanj naroči?

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Nikdar ne reci: me ne briga kaj čita moj sosed, ampak zanimaj se, da bo tudi v hiši tvoje bližnjega katoliški časopis! Na ta način širiš katoliško miselnost.

NASLOVI

diplomatskih predstavništvo
Jugoslavije v Ameriki

Poslaništvo Jugoslavije
Legation of Yugoslavia
1560 — 16th Street
Washington, D. C.

Jugoslavanski Konzulat:
Consulate General of Yugoslavia
745 Fifth Avenue,
New York, N. Y.

Consulate General of Yugoslavia
840 N. Michigan Ave.
(6th floor)
Chicago, Ill.

NAPRODAJ FARMA!

Proda se 49 akrov obsegajoča farma. Dobra poslopja in šest sobna hiša, velik hlev. Potok teče preko dvorišča. Dva akra sadno drevje in dva akra je zasajene trte vinograde. Zemlja dobra. Za pojasnila se obrnite na: Mr. in Mrs. John Balog, Route No. 1, Niles, Michigan.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

M. Klarich in sin

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

(Pooblaščen in zavarovan pogodbeniki in stavebniki)

3121 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.

Tel. CALumet 6509

Prevzemamo vseh vrst stavbinskih del, novih hiš, trgovin, tovarn, šol, itd., kakor tudi razna popravila in modernizacije starih hiš. Osebnost nadzorujemo vse naše delavce in vse naše delo popolnoma garantiramo za kakovost in solidnost. — Nasvete, proračune in načrte dajemo na zahtevo brezplačno. Naše cene so zmerni, a naše IME je vaša garancija.

P. S.: Danes je čas, da gradite! Zakaj bi plačevali najemnino — ko morete z istim denarjem odplačevati novo hišo. Vse informacije na zahtevo.

SLOVENSKI MOLITVENIKI

praktični za starejše in mlajše, ki jih ima v zalogi
Knjigarna "Amerikanski Slovenec":

DNEVI V BOGU, molitvenik, ki ima kratko premišljevanje za vsak dan v letu in obenem mašne molitve in vse drugo. Stane rdeča obreza, v platno vezan	85c
Lepo vezan, zlata obreza	\$1.25
MARIJA POMAGAJ, lepe žepne oblike in lepe vsebine, pripraven za moše in žene, stane rdeča obreza	75c
Zlata obreza	\$1.00
MOLITVENIK ZA AMER. SLOVENCE. Zelo pripraven molitvenik za mlade in odrasle. Vsebuje vse najpotrebnejše molitve, kot vse dele Rožnega venca, božje in cerkvene zapovedi, tri maše, razne molitve, litanije, križev pot, razne mašne pesmi. Stane: Lično v trdo vezan, zlata obreza	75c
Boljša vezava, trde platnice, zlata obreza	\$1.00
Fino šagren usnje, vatrane platnice, zlata obreza	\$1.25
Bele koščene platnice, s krasno sliko na platnicah, zlata obr.	\$1.25
NEBESA NAŠ DOM. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zlato obrezo, stane	\$1.50
NEBEŠKA TOLAŽBA, molitvenik z velikim tiskom, zelo pripraven za starejše ljudi, a ima kljub temu pripravo žepno obliko, stane rdeča obreza	95c
Lepša vezava, zlata obreza	\$1.50
POT K BOGU, Zlata obreza	\$1.50
Rdeča obreza	95c
RAJSKI GLASOVI. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zlato obrezo, stane	\$1.50
REŠI DUŠO. Platno, zlata obreza, veliki tisk	\$1.50
Platno, rdeča obreza, veliki tisk	\$1.25
ROŽA SKRIVNOSTNA, molitvenik lepe primer žepne oblike, stane rdeča obreza	75c
Lepo vezan, zlata obreza	\$1.00
SKRBI ZA DUŠO. Zelo priljubljen molitvenik, lično v usnje vezan, vatrane platnice, zlata obreza	\$1.75
SLAVA MARIJI. Molitvenik, ki je prirejen za ameriške Slovence. Vsebuje tri maše, razne molitve, razne litanije, križev pot, skupne molitve za cerkvena društva, kot jih molijo dr. Najsv. Imena pri skupnih sv. obhajilih in razne cerkvene pesmi. Tiskane z večjimi črkami, stane: Fino usnje vatrane platnice, lepo vezan z zlato obrezo	\$1.50
Vezan v fino usnje, trde gibčne platnice, zlata obreza	\$1.25
Umetno usnje, zlata obreza	\$1.00
VEČNO ŽIVLJENJE. Krasen molitvenik zlasti za moše in fante, lepo vezan v usnje z zlato obrezo	\$1.50
VEČER ŽIVLJENJA, molitvenik z večjim tiskom, lepe žepne oblike, križev pot s podobami, stane rdeča obreza	85c
Zlata obreza	\$1.25
VODITELJ V SREČNO VEČNOST. Rdeča obreza	65c
V SIJAJU VEČNE LUČI, molitvenik z velikim tiskom, pripraven za starejše ljudi, z primerno žepno bliko, stane rdeča obreza	95c
Zlata obreza	\$1.50

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money Order in ga pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, : : Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

V zbor učenih?

"V zbor učenih stopi glava", pravi Ivan Koseski. Komu bi se ne širila prsa, ako se mu vsaj zazdi, da je tudi on stopil med učene, zajel iz vira vede, stopil prav med neke zvezdnike v učenosti dočim so drugi ostali v duševni temi in tavajo v nevedi in so ostali polni razne praznoverne ropotije? Komu se ne širijo prsa? Pomislite, prej kak pastirček, zdaj glava, da nič kaj. Ni ravno izključeno. Mihajlo Pupin sam opisuje svojo pot prav pod označbo: "Od pastirja do izumitelja". Menda je bil tudi slavni Nikola Tesla v mladosti navaden pastir. Dalje ni izključeno, da pride kdo do prave vede brez posebnih šol, ako je glavica. To so izjeme, posamezni slučaji. Na tisoče pa je takih, ki nosijo glavo visoko in se imajo za silno učene, pa so glede prave učenosti še vsi v vrlo neučenih pastirskih hlačah, ker njih "učenost" je pogostoma navaden pleh.

Vzemimo n. pr. zgodovino. To je silno važna veda, ker posega globoko v življenje. Kaj pove zgodovina, ki je res veda, toraj resnica, ne le kaka konstruirana veda, o človeku? Odkod je prišel? Prav od tu se pričinja vse materialistično udejstvovanje, ako je človek le materija in razvitek le gole materije. Tu je tudi korenina za idealistično naziranje in udejstvovanje, ako je zgodovina malo drugačna, da je človek prišel iz rok Stvarnika, in niso v njem le usta in želodec. Taki ki pišejo o vsi zgodovini, posežejo nazaj, ko je bila zemlja še ognjena masa. Prav. Ni to početek človeške zgodovine, ampak niti tu ni začetek vsake zgodovine. Prava in resna zgodovina mora preiskati tudi, odkod ta ognjena masa. Kako važna je zgodovina, in še veliko bolj važna je, da dožene zgodovina tudi vso in golo resnico. Ako ne dožene resnice, je pleh, ni veda, ker laž ali vsaj zmota se ne more imenovati veda.

V zbor učenih? Hm? Kočljiva roba. Ako je zgodovina taka, kakor jo prikaže idealistično naziranje, krščanstvo, potem je materialistična zgodovina pleh, in noben bivši pastir, ki je prišel do materialistične "učenosti", nima povoda, da nosi glavo visoko. Ako pa je zgodovina taka, kakršno pokaže materialistična zgodovina, potem je krščanstvo pleh, vsak tak bivši pastir, ki je prišel do te materialistične resnice, prekosi v učenosti vse krščanske učenjake. Prsa se širijo, glava sili kvišku. Je nekaj in veliko na tem.

Zgodovina. Zbor učenih. Katera zgodovina je — tudi resnica? Kje je zbor res učenih, ki imajo resnico? Tu je torišče

prekajanja. Dva tabora sta, ampak učenih je le en tabor.

Nekaj, kar je skoroda vsakdanje med nami ameriškimi Slovenci. Skoroda ni številke v nasprotnem časopisju, kjer bi se kak bivši pastir ali pastirica ne "poštrekal" s svojo pridobljeno učenostjo, in pokazaval na zabost verskih in katoliških Slovencev. Se celo dež, ki pokvari tudi tem "učenim" rdečo slavnost, je — katoliški, kakor se izraža Ana Gorenc.

Raznih zgodovinarjev je našeto, pravih zgodovinarjev le malo. H. G. Wells je zgodovinarski prerok naših pastirskih učenih (?) zgodovinarjev. Resni zgodovinarji dasi drugače morda stojijo na njegovem racionalističnem stališču gledajo bolj pomilovalno na Welsovo zgodovinsko učenost, ampak med masami ima Wells čitateljev, kakor morda noben zgodovinar. Njegovo delo "Outline of History" je prinašala tudi "Hrvata", in ni dvoma, da zajemajo tudi naši slovenski zgodovinarji "učeni" svojo "učenost" iz tega dela. Knjiga ne vsebuje seznama pravih zgodovinskih resnic, temveč gole trditve, ki nimajo nobene zgodovinske podlage, in so le želje racionalistov; kdor jim nasede, nima zgodovinske učenosti, pač pa nekaj, kar mu morda zelo prija. Bivši pastirji nosijo glave visoko, ampak te glave so hudo prazne.

Zdaj so Judje na dnevnem redu. Ni noben antisemitizem, niti ne filosemitizem, ako je Wells nekaj zapisal (v Current History Jan. 1938) o temi "Palestine in Proportion". V podrobnosti se ne morem spuščati, vse se vrti okoli krščanstva, ampak zopet tako, kakor racionalistu Wellsu in drugim racionalistom prija, ni kakor pa ni to zgodovinska resnica, toraj niti nobena učenost. Glava je pa zopet lahko visoka, dasi enako prazna.

Zanimivo je le, da sam Wells prizna zgodovinsko dejstvo, da je Jezus res živ in bil križan. Naši slovenski "učeni" in bivši pastirji ga posežejo v svoji zgodovinski učenosti, ker trdijo, da je celo Welsovo priznano zgodovinsko dejstvo o Jezusu le — basen, pravljica. Stopajo v zbor učenih, pa stopijo le v zbor "učenih", ampak prsa se širijo in na druge gledajo hudo zaničljivo.

Metla. — "No, prijatelj. Kakor sem slišal, ste se oženili. Kako ste pa kaj z ženo zadovoljni? Kakšna je?"

"Zelo pridna in skrbna. Če pridem ponoči še tako pozno domov, jo dobim z metlo na hodniku."

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois